

به نام خدا

کلیدهای تربیت کودکان و نوجوانان

کلیدهای برخورد با
لگنت زبان در کودکان

پاتریشیا ام. تربیر

مترجم:

اکرم کرمی

فهرست مطالب

۵	سخن ناشر
۷	مقدمه
۹	بخش اول: اطلاعات عمومی
۱۰	فصل اول: حقایق مربوط به لکنت زبان
۱۴	فصل دوم: رشد طبیعی تکلم
۱۸	فصل سوم: نارسایی طبیعی تکلم
۲۰	فصل چهارم: علائم لکنت زبان
۲۴	فصل پنجم: کودکان درباره لکنت چه می گویند
۲۸	فصل ششم: علل لکنت زبان
۳۲	فصل هفتم: کودکان و تنش
۳۷	بخش دوم: مددجویی از متخصصان باتجربه
۳۸	فصل هشتم: چه زمانی کمک بخواهیم
۴۱	فصل نهم: مددجویی از پزشک اطفال
۴۳	فصل دهم: مددجویی از روان شناسان
۴۷	فصل یازدهم: مددجویی از آسیب شناس تکلم و زبان
۴۸	فصل دوازدهم: انتخاب آسیب شناس تکلم و زبان
۵۵	فصل سیزدهم: از روند درمان چه انتظاری باید داشت
۵۹	فصل چهاردهم: در طول درمان چه انتظاری باید از کودک داشت
۶۴	فصل پانزدهم: چگونه والدین می توانند به فرزند خود کمک کنند

- فصل شانزدهم: رفتار: وقتی کودک در خانه لکنت زبان دارد..... ۷۰
- فصل هفدهم: تمرین ۷۳
- فصل هجدهم: اهداف، انتظارات، پاداشها..... ۷۷
- فصل نوزدهم: بازگشت لکنت: چه باید کرد؟..... ۸۰
- فصل بیستم: تمرینهای بدنی ۸۳
- فصل بیست و یکم: زمانی برای استراحت و آرامش..... ۸۵
- فصل بیست و دوم: کنار آمدن با خواهران و برادران..... ۸۹
- فصل بیست و سوم: سازگاری والدین..... ۹۲
- فصل بیست و چهارم: کنار آمدن با دوستان و خویشاوندان..... ۹۵
- فصل بیست و پنجم: تصور از خود..... ۹۸
- فصل بیست و ششم: اثری بودن لکنت..... ۱۰۲
- فصل بیست و هفتم: نظم و مقررات..... ۱۰۳
- فصل بیست و هشتم: اضطراب..... ۱۰۵

بخش چهارم: کمک به کودکان دارای لکنت زبان در مدرسه ۱۱۱

- فصل بیست و نهم: آموزگار..... ۱۱۲
- فصل سی ام: رفتار در مدرسه..... ۱۱۵
- فصل سی و یکم: فشار همسالان..... ۱۱۷
- فصل سی و دوم: خردسالان..... ۱۲۰
- فصل سی و سوم: مهد کودک و پیش دبستانی..... ۱۲۳
- فصل سی و چهارم: نوجوانان..... ۱۲۶
- فصل سی و پنجم: چه چیز فرد مبتلا را بیش از همه آزار می دهد؟..... ۱۲۹
- فصل سی و ششم: کودکان استثنائی..... ۱۳۱

بخش پنجم: برای والدین ۱۳۳

- فصل سی و هفتم: خانواده..... ۱۳۴
- فصل سی و هشتم: متخصصان: درمان خصوصی..... ۱۳۶
- فصل سی و نهم: گروههای حامی..... ۱۳۸
- پرسش و پاسخ..... ۱۴۰
- واژه نامه..... ۱۴۸
- نمایه..... ۱۵۰

بخش اول

اطلاعات عمومی

لکنت زبان آن چنان که شایسته است شناخته نشده است. آگاهی از روند طبیعی رشد گفتار و زبان، درک مشکل لکنت را برای ما آسان می‌سازد. در این کتاب اطلاعات اساسی پیرامون لکنت زبان، علت آن، چگونگی تشخیص آن به عنوان یک مشکل و احساس کودک از اختلال گفتاری خود مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرد.

تکرار غیر ضروری اصوات، هجاها، کلمات و عبارات در میان جمله‌های مورد نظر (ام، می دونی، خب، مثل).

گاه ممکن است اختلال گفتاری با رفتارهای حرکتی یا جسمی نامناسب دیگری مانند پلک زدن، لرزش لب و تکان دادن فک همراه باشد. سفت شدن ماهیچه‌های قسمت‌های دیگر بدن، حرکت بی جهت دست و پا یا پای کوبیدن نیز از جمله مواردی است که می‌تواند با لکنت زبان همراه باشد. این رفتارها را رفتارهای ثانوی می‌نامند.

اگر رفتارهای عاطفی منفی و اجتنابی با تکلم نارسا همراه شود با اطمینان بیشتری می‌توان گفت که شخص، مبتلا به لکنت است. مثلاً اگر شخصی از موقعیتهای گفت‌وگو بترسد یا برای اجتناب از مشکل صحبت کردن کلمات را تغییر دهد به احتمال زیاد دچار لکنت زبان است.

متأسفانه ممکن است لکنت زبان تا بزرگسالی ادامه پیدا کند. این عارضه در تمام فرهنگها و در تمام مناطق دنیا و تمام اقوام مشاهده می‌شود و ظاهراً به قشر خاصی تعلق ندارد و در میان اقشار غنی، فقیر، افراد عقب‌مانده ذهنی و باهوش یافت می‌شود. افراد مشهور زیادی مانند وینستون چرچیل^۱ (نخست‌وزیر انگلستان) و مریلین مونرو^۲ (بازیگر سینما) مبتلا به لکنت زبان بوده‌اند. توجه به این نکته حائز اهمیت است که وجود این عارضه در آنها مانع ایفای نقش اجتماعی و بهره‌مندی از یک زندگی پربار نشده است.

مؤسسه ملی بهداشت و سلامت در واشنگتن دی.سی^۳ از جمله نهادهایی است که درباره این مشکل مطالعه می‌کند. طبق آمار این مؤسسه تقریباً یک درصد کل جمعیت امریکا مبتلا به لکنت زبان هستند. این درصد حدود ۲/۲۵ میلیون نفر از جمعیت امریکا را دربر می‌گیرد. برخی

حقایق مربوط به لکنت زبان

در توصیف لکنت زبان از واژه‌های گوناگونی همچون گرفتن زبان، نارسایی گفتاری یا اختلال شیوایی استفاده می‌شود. این عنوانها در توصیف رفتاری به کار می‌روند که آهنگ و جریان سلیس گفتار را مختل می‌کند. شیوایی و روانی گفتار توصیفی است که از سوی شنونده اظهار می‌شود. اگر چه شنونده متوجه نارسایی گفتار می‌شود، اما شخص مبتلا به لکنت زبان، خود به خوبی مشکل واقعی یعنی اختلال در الگوی گفتار را تشخیص می‌دهد و اغلب آن را به عنوان «عوامل غیرقابل کنترلی» توصیف می‌کند که مانع صحبت کردن می‌شود.

اگر چه لکنت زبان در سنین دبستان شایع‌تر است، اما مخاطره‌آمیزترین سنین ابتلا به آن دو و نیم تا چهار سالگی است. بعضی از مطالعات نشان می‌دهد که احتمال ابتلا به لکنت زبان از سن پنج و شش سالگی کاهش می‌یابد، اما این احتمال نباید ما را به اشتباه بیندازد. افرادی که در کودکی دچار لکنت می‌شوند و به مرور زمان آن را پشت سر می‌گذارند، معمولاً سالها بعد، به خصوص زمانی که تحت فشار روحی قرار می‌گیرند، دوباره چنین رفتاری را از خود نشان می‌دهند.

لکنت زبان اشکال گوناگونی دارد. گاه ممکن است قسمتی از یک کلمه تکرار شود (تا - تا - تا - تابلو، - دا - دا - دا - دایناسور). گاه یک صدا کشیده می‌شود (ممامان)؛ گاه کل واژه تکرار می‌شود (چرا، چرا، چرا)؛ گاه یک عبارت تکرار می‌شود (تو اونو، تو اونو، تو اونو، تو اونو می‌خواستی؟)؛ یا

1. Winston Churchill

2. Marilyn Monroe

3. National Institute of Health in Washington, D.C.